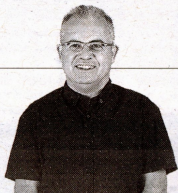

Santa Bàrbara puja a l'escenari

JORDI BERTRAN
Gestor cultural
jbertran@tinet.cat

Maireta i seitó

Quadricentenari. La mort del Rector de Vallfogona, l'autor més popular del Barroc català, es commemora amb unes jornades amb representació teatral inclosa

Dilluns i dimarts, 4 i 5 de desembre, amb motiu dels 400 anys de la mort, el 1623, de Francesc Vicent Garcia i Ferrandis, el Rector de Vallfogona, el primer gran escriptor de la literatura catalana barroca i el més popular de tots, la Universitat Rovira i Virgili organitza les jornades internacionals que analitzen la seva obra i vigència. L'àmbit científic, amb disset conferències i ponències, té lloc a la sala de Graus del Campus Catalunya, amb entrada lliure, tant al matí com a la tarda.

També el temple de Sant Miquel del Pla, seu de la Germania dels Natzarens, acull dilluns vinent, festivitats d'aquesta santa, a les 20 h, la dramatització d'algunes escenes de la *Comèdia de Santa Bàrbara*, composta per Garcia. Fou estrenada el 1617 a la plaça de l'església de Vallfogona de Riucorb, avui a la Conca de Barberà i històricament a la Segarra, dins els actes de consagració de la nova capella dedicada a l'advocada contra trons i llamps, i protectora de pirotècnics, artillers, artificers, miners, picapedrers i fonadors de campanes.

La capella s'ubicà en el lateral esquerre del temple parroquial de Santa Maria, en un moment en el qual el poble devia de comptar amb un centenar d'habitants. El Rector ho solemnitza amb la dramatització de la vida de la santa, inscrita en la tradició del teatre hagiogràfic d'arrel medieval.

Escenes còmiques

La peça porta a escena la conversió de Bàrbara al cristianisme i el seu martiri arran de les persecucions de l'emperador romà Màxim el Traci. Garcia incorporà, però, escenes còmiques i amoroses protagonitzades per uns criats, i plenes de dinamisme. El doctor de la URV Francesc Massip ha considerat que «constitueixen un afortunat encast d'entremès que recull tots

els elements profans i sentimentals escadusserament manifestats en el drama religiós tardomedieval i que tingueren la seva eclosió en la comèdia renaixentista».

Escrita en vers, tindrà una durada al voltant de 45-50 minuts, lluny de les tres hores a què se n'aniria sencera. La dirigeix Iban Beltran. L'interpreten David Anguera, Elies Barberà i Cristina Terzi, que assumeixen diferents papers. També intervien Josep Pedrals, Eduard Carmona, Pere Navarro –en el rol de santa Bàrbara– i Francesc Massip, com a narrador des de la trona del temple, per així mantenir el fil narratiu que supeix les escenes no representades.

Massip explica que «he seleccionat els fragments més divertits i acurats; per tant, els que són segurs de Garcia. La comèdia no es conserva completa de la seua mà. A l'hora de publicar-la, van apedegar-la per suplir les parts que no havien pogut recollir els primers editors de 1703».

La santa a Tarragona

Salvador Ramon documentà dos benifets dedicats a Bàrbara a la catedral. El primer hauria estat fundat pel canonge Bernat Rufaca en una capella pròpia dedicada a la màrtir, segons el seu testament del 23 de març de 1374. D'altra banda, Ramon recollí Ferrer Gomar, capellà de

Dilluns els Natzarens acullen la 'Comèdia de Santa Bàrbara', estrenada el 1617

Benet XIII –el Papa Luna–, comensal de la catedral de Tarragona i fundador del benefici segon de Bàrbara en la capella de sant Bernat del claustre l'any 1390. Aquest personatge fou consignat per primer cop

Retaule barroc de santa Bàrbara a la catedral de Tarragona. FOTO: PERE FERRÉ

l'any 1389 i per darrera vegada el 1408.

En l'àmbit militar, per un rebut de pólvora trobat a Burgos, sabem que el 1522, enguany fa 101 anys, el dia de la santa se celebrava la festivitats dels artillers que la tenien com a patrona. 30 anys abans del naixement de Garcia, el 1549 començaren les obres del baluard tarragoní de santa Bàrbara o forti Negre, annexat a la muralla entre la torre de l'arquebisbe i el portal del Roser, i també denominat de la Benedicció, perquè des d'ell beneïen el terme.

El 1765 es construí el retaule barroc de fusta sobredaurada dedicat a santa Bàrbara en una de

les capelles del braç esquerre del transsepte de la catedral tarragonina. Al centre brilla una pintura a l'oli amb la titular, de la qual es desconeix l'autor.

El 1870 Tarragona dedicà al Rector de Vallfogona un bust de pedra, obra de Bernat Verderol, i el situà a la balustrada de la façana del palau municipal, junt amb altres personatges vinculats al nostre territori. Fa 41 anys, el 1982, l'Escola d'Art Dramàtic Josep Ixart de Tarragona també escenificà aquesta *Comèdia gloriosa*. Dilluns tindrem en el record l'enyorada actriu Mercè Anglès, qui en fou el codirector Josep Anton Codina i qui revisà els textos, el mestre Jaume Vidal Alcover.

Sabieu que...

Per Jordi Bertran

Cal anar amb compte amb les factures de Vodafone

● No s'aturen les queixes contra companyies de telefonia. Recollim el cas de Vodafone que en els darrers mesos ha imputat conceptes no contractats per la seva clientela, com «pagaments a tercers WWW Mobile Services Gastro Club» o «Vodafone Secure Net». Si detecten lleugers increments, revisin les factures no sigui que es trobin entre els enganyats.

Els diorames de l'Associació Pessebrista es mouen al carrer Merceria

● Avui diumenge l'Associació Pessebrista de Tarragona compleix 94 anys, havent estat fundada el desembre de 1929. Aquest Nadal torna a exposar les seves creacions, en forma de diorames i pessebres, però ho farà en el seu nou local, ara al carrer Merceria 13, a la Part Alta, després que durant anys les haguem contemplades a la Rambla Nova.

Diorama. FOTO: PERE FERRÉ

La caricatura de la darrera Maireta generarà preguntes

● En l'última Maireta la il·lustració petita era una caricatura. Diverses lectures, curioses, ens han preguntat qui representava. El dibuix era obra d'Isidre Creus, com indicava el peu de foto, i recollia la imatge del mestre Eusebi Guiteras i Guiu, batuta en mà i autor de la música de l'havanera *Les flors*, a què al·ludíem en l'article central.